

kousko-uherských korunách mezi fysickými osobami, z nichž jedna měla dne 26. února 1919 řádné bydliště na území jednoho a druhá řádné bydliště na území státu druhého, býti po dobu účinnosti tohoto vládního nařízení soudně vymáhány, pokud závazky tyto vznikly před 26. únorem 1919, anebo plynou ze smluv nebo jiných právních jednání z doby před 26. únorem 1919 a pokud jest spornou měna, ve které je tyto závazky plniti. Těchto podmínek zde není. Zažalovaná pohledávka byla poskytnuta v roce 1834 ve stříbrných mincích a bylo tehdy ujednáno, že je splatnou v těchže mincích nebo v mincích stejné vnitřní hodnoty, totiž v efektivním stříbře. Z toho plyne, že tu nejde o rakousko-uherské koruny, jak předpokládá shora citované ustanovení. Ale není tu také sporu o tom, v jaké měně má býti plněno, když strana žalovaná nabídla žalobkyni zaplacení částky v korunách československých a částku 16.800 Kč také složila u zemské banky a žalobkyně žádá zaplacení pohledávky 8 000 fl. konv. měny, která po přepočítání činí 74.539 Kč 30 h. Jedná se proto jen o to, zda žalobkyně je ve smyslu doložky o splacení dluhu oprávněna žádati zaplacení ve skutečném stříbře, které žalovaný neuznává, a následkem toho po přepočítání zapůjčené pohledávky 8.000 fl. konv. měny na československé koruny požadovati zažalovaných 74.539 Kč 30 h. Nebylo proto třeba spor přerušovati, nýbrž dlužno tuto otázku řešiti a dle toho pak rozhodnouti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud dovodil správně po právní stránce, že nejde v tomto sporu o peněžní závazek vzniklý ve starých rakousko-uherských korunách, ač vznikl před 26. únorem 1919. Vládní nařízení ze dne 15. prosince 1925, čís. 249 sb. z. a n. mělo na mysli jen uvedené peněžní závazky, jak jest nyní patrné z úmluvy mezi Čsl. republikou a republikou Rakouskou o úpravě závazků v rakousko-uherských korunách (sr. čl. 1 mluvicí výslovně o peněžních závazcích, jež vznikly ve starých rakousko-uherských korunách). V tomto sporu jest zažalována pohledávka, jež vznikla a byla poskytnuta v jiné měně, a jest požadována v konvenční měně a to ve skutečném stříbře podle určité relace, byvši přepočítána na Kč podle skutečné ceny stříbra. Stěžovatel dospívá k odchýlnému právnímu náhledu jen tím, že pohledávku znějící na konvenční měnu přepočítává postupně podle zákonných předpisů na staré koruny rakousko-uherské, z nichž však pohledávka nevznikla.

Čís. 6181.

Mandl s elektrickým pohonem jest vyloučen z exekuce proti majitelce maloživnosti mandlování (§ 251 čís. 6 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 15. července 1926, R I 638/26.)

Návrh dlužníků, by byl z exekuce vyloučen elektrický mandl, s o u d p r v é s t o l i c e zamítl, r e k u r s n í s o u d návrhu vyhověl. D ů v o -

d y: Jest zjištěno, že jde o provoz malé živnosti mandlování prádla, a mandl jest předmětem potřebným k osobnímu vykonávání živnostenské činnosti. Jest proto vyloučen z exekuce podle §u 251 čís. 6 ex. ř. (v doslovu cís. nař. ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák.). Ve směru tomto poukazuje se na výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 3. června 1914, čís. 43 věstníku vysvětlující císařské nařízení. Má tím býti zajištěno pokračování v provozu v dosavadním rozměru s dosavadními prostředky (stroji), jež dnes jsou nepostradatelné i v malých živnostech, by udržena byla schopnost soutěže.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursu nelze dáti za pravdu, a naopak dlužno plně souhlasiti s napadeným usnesením soudu rekursního z jeho správného, věci i zákonu vyhovujícího odůvodnění. Stěžovatel neujasňuje si správně nový doslov §u 251 čís. 6 ex. ř. a přehlédl motivy k tomuto zákonnému předpisu, obsažené ve výnosu minist. ze dne 2. června 1914, čís. 43 věst., které jasně ozřejmují smysl a účel tohoto zákonného předpisu. Stěžovatel míní, že osvobození od exekuce podle tohoto předpisu platí pro osoby tam zmíněné jen ohledně předmětů, kterých tyto osoby potřebují k osobnímu dalšímu provozu výdělečné činnosti pomocí ručních úkonů. § 251 čís. 6 ex. mluví však o řemeslnících a maloživnostnících, dále o ručních továrních dělnících a jiných osobách, které ručními pracemi si opatřují výdělek. Tímto posléz uvedeným označením poukazuje jen na to, která další skupina osob výdělečně činných má býti také účastna této sociálně právní výhody. Dle motivů mají tak býti naznačeny na př. výdělečné obory malých povozníků, malých špeditérů, veslařů a umělců. Zcela mylně jest však vyvozovati z této věty, že by u řemeslníků a maloživnostníků bylo podmínkou pro tuto zákonnou výhodu, že předměty a stroje jimi používané k výdělečné činnosti musí býti používány jen pomocí ručních úkonů. Nezáleží tedy v tomto případě na tom, že elektrický mandl, jehož povinná strana v provozu své maloživnostenské výdělečné činnosti používá, není uváděn v pohyb a udržován v provozu úkony ručními, nýbrž silou elektrickou, jež lidskou ruční součinnost nahraňuje, ba docela vylučuje. Přes používání tohoto stroje, jenž při živnosti povinné strany nahraňuje nejhrubší ruční úkon, zůstává její provoz maloživnostenským provozem, k jehož osobnímu dalšímu výkonu jest tento stroj nutným. Zákon má při této právní ochraně zvláště na mysli provoz výdělečné činnosti pomocí strojů, kterých se dle dnešních technických pokroků v maloživnostenských podnicích používá za účelem úspěšnějšího, výnosnějšího a soutěže schopného provozu výdělečné činnosti, a o tento případ jde v této věci, Vzhledem k tomu jsou úvahy rekursu o jednotlivých druzích strojů a o jejich funkci pro posouzení věci nepřipadny a poukaz na starší rozhodnutí vzhledem na nynější právní stav nevhodným. Nemůže konečně míti vlivu na rozhodnutí, že povinná strana zakoupila si prý stroj z peněz stěžovatelem jí úvěrem poskytnutých a že ho v poskytnutém úvěru citelně sklamala.